

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Danmarks Krønike af Saxo Grammaticus. Første Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. XXXVII. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1818_335A_1-txt-shoot-idm1093.pdf (tilgået 30. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Nu veed jeg ikke, mine Læsere ved denne Leilighed kan have Meer at spørge mig med Føie om, end: hvad man veed om Manden for det Hele, om *Krønike*s Forfatter, vor udødelige *Landsmand: Saxo Grammaticus*? men hertil maa jeg svare: ikke Meer end netop hvad der ligger i Spørgsmaalet, og uagtet det er ikke Lidet, maa man tilstaae, det er dog ei heller Stort, at være *deres* Landsmand, som man glemmes af, til Tak for sine gode Gierninger, saavel som *deres*, man har flittig skrevet til, men læses ei, foragtes og forhaanes heller af. Dog, Lands-Mandskab er tit en tvungen Sag, og i hvor lidt vi veed om Saxo, veed vi nok, at *deres* Ven og Frænde var han ikke, som skreve ypperlige Landsmænds Liv og Levnet ind i Glemme-Bogen, saalidt som *deres*, der kappedes med Muus og Møl om at fortære Mindes-Mærket, og blive Efter-Mælet kvit, som han gav Danske Folk. Det er med andre Ord: man kan nok vide, at Saxo var født og kommet af skikkelige Danxxxxviiiiske Folk, thi Æblet falder ikke gierne langt fra Stammen, og dermed rimer det sig godt, hvad han har selv betroet os, som en *vitterlig Sag*, at baade hans egen Fader, og Fader for ham, en Mand saa troe som Guld, havde tjent med Æren i Kong Valdemar den Stores Høvdingsgaard og Leir. Om man har kaldt hans Fædre *Adelsmænd*, er ikke meget vigtigt, aldenstund der i hans Daad gaaer Syn for Sagn om hans *Velbaarenhed*, som nok er meer, end man kan sige om de Fleste, der har sexten Ahner, men det er ellers ogsaa ganske rimeligt, at han var ei den Første i sin Slægt, som gjorde Noget, der af Dannemænd blev agtet Navn og Ære værd, og derfor kan man gierne troe det Rygte, at han var adelsbaaren, og havde *Lange* til sit Binavn. Hvad som end meer bestyrker dette, er deels at han vel neppe vilde kaldt det *vitterligt*, at hans Fædre tjende Kong Valdemar i Feldten, hvis de ikke havde været Høvedsmænd, og deels at i samme Konges Krønike omtales en tapper Skibs-Høvedsmand ved Navn Tue *Lange*, som vel turde være af Slægten. Fra hvilket Landskab i Dannemark Saxo endelig forskrev sig, det skal man ikke mærke paa den Krønike han skrev, og det er Hoved-Sagen; men for Resten er det ganske troeligt, hvad de Gamle melde, at han var en *Sællandsfar*, kun maa jeg tilføie, at et gammelt Rygte gjør ham dog ogsaa til en *Jyde*, hvori der og kan være Noget; thi det er meget mueligt, at hans Farfader har været en Jyde, som, da han traadte i Kongens Tjeneste, har opslaaet sin Bopæl i Sælland, og det er ganske rimeligt, at den Mand der blev *hele* Dannemarks Riges upartiske Historie-Skriver, var lidt i Slægt med xxxixFolket allevegne. At Saxo var Dom-Propst i Roeskilde, har man vel ogsaa sagt, men uagtet han, for Lærdommens Skyld, kunde godt været Bisp, saa sad han dog nok ikke nær saa høit paa Straa, thi, var det end sagtens kun af Høflighed, at han kaldte sig Biskop Absalons *ringeste* Tjener, saa betyder det dog nok, at han stod i samme Biskops Tjeneste, og har, saavidt man kan stave og lægge sammen, været hans Klerk eller Huus-Capellan og Haand-Skriver; men derfor kan det gierne være sandt, hvad og er sagt, at han hviler sine Been i Roeskilde Dom-Kirke, thi det synes ikke meer end billigt, at Dannemarks Konger deelde deres Grav med ham, som havde deelt sit Liv med dem.